

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Skowrońska-Bocian (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Marek Sychowicz

w sprawie z wniosku M. i M. małżonków B. oraz H. B.

przy uczestnictwie M. M., M. M., Z. K. i B. K.

o rozgraniczenie,

po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 18 marca 2005 r.,
zażalenia wnioskodawców na postanowienie Sądu Okręgowego w L. z dnia 8 grudnia
2004 r., sygn. akt II Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 listopada 2004 r. Sąd Okręgowy w L. – na podstawie art. 17 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm. – dalej „u.k.s.c.”) – odrzucił kasację wnioskodawców od postanowienia tego Sądu z dnia 5 sierpnia 2004 r., stwierdzając, że, zgodnie z § 24 ust. 1 pkt 2 w związku z § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 154, poz. 753 ze zm. – dalej: „rozporządzenie”), wniesiona kasacja podlegała opłacie w wysokości stałej oraz że opłata ta nie została przez skarżących uiszczona.

Kolejnym postanowieniem z dnia 8 grudnia 2004 r. Sąd Okręgowy – powołując się na przepis art. 17 u.k.s.c. – odrzucił zażalenie wnioskodawców na powyższe

postanowienie odrzucające kasację, stwierdzając, że zażalenie to, zgodnie z § 9 ust. 3 pkt 2 w związku z § 24 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, podlegało opłacie w wysokości stałej w kwocie 20 zł oraz że opłata ta nie została przez żalących uiszczona. Sąd Okręgowy nawiązał do poglądu wyrażonego w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego, według którego opłata w ułamkowej części wpisu stałego jest także opłatą „w wysokości stałej” w rozumieniu art. 17 u.k.s.c., wobec czego wniesione przez adwokata lub radcę prawnego nie opłacone zażalenie, od którego pobiera się ułamkową część wpisu stałego, podlega odrzuceniu bez wzywania o uiszczenie opłaty (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 września 2000 r., III CZP 34/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 4, z dnia 5 kwietnia 2001 r., IV CZ 133/00, nie publ., z dnia 11 lipca 2001 r., V CZ 93/01, nie publ., z dnia 19 marca 2002 r., IV CZ 24/02, nie publ., z dnia 27 czerwca 2002 r., IV CZ 76/02, nie publ.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawcy zarzucili Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisów: art. 16 ust. 4 u.k.s.c., polegające na bezzasadnym przyjęciu, że od zażalenia na postanowienie odrzucające kasację pobiera się wpis stały, gdy w rzeczywistości zażalenie wniesione na postanowienie sądu o odrzuceniu środka zaskarżenia wolne jest od opłaty sądowej, oraz § 9 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, polegające na bezzasadnym przyjęciu, że od zażalenia na postanowienie o odrzuceniu kasacji uiszcza się wpis w wysokości piątej części wpisu od kasacji, gdy w rzeczywistości zażalenie to jest wolne od opłaty sądowej. W konkluzji żalący wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zdaniem żalących, z treści art. 16 ust. 4 u.k.s.c. wynika jednoznacznie, że zażalenie na postanowienie sądu o odrzuceniu środka zaskarżenia wolne jest od opłaty sądowej, wobec czego Sąd Okręgowy – odrzucając zaskarżonym postanowieniem zażalenie na postanowienie odrzucające kasację – naruszył wskazane przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych.

Odnosząc się do postawionego zarzutu trzeba przede wszystkim zauważyć, że żalący powołali się jedynie na wybrany fragment art. 16 ust. 4 u.k.s.c., po czym z fragmentu tego wyprowadzili pogląd sprzeczny z treścią powołanego przepisu.

Zgodnie z art. 16 ust. 4 u.k.s.c., zażalenie oczywiście uzasadnione, wniesione na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pisma lub na postanowienie sądu o odrzuceniu środka zaskarżenia, wolne jest od opłaty sądowej. Przewidziane w

przytoczonym przepisie zwolnienie od opłaty sądowej ma charakter przedmiotowy i oznacza, że ustawodawca zwalnia od opłaty sądowej każde zażalenie wniesione na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pisma lub na postanowienie sądu o odrzuceniu środka zaskarżenia, jeżeli jest ono „oczywiście uzasadnione”. Badanie „oczywistości uzasadnienia” stanowi przy tym domenę sądu, jest powinnością sądu, który wydał zaskarżone postanowienie, ale może nastąpić również w trakcie kontroli instancyjnej zaskarżonego postanowienia (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1993 r., III CZP 43/93, OSNCP 1993, nr 12, poz. 214). W żadnym wypadku jednak ocena, czy zażalenie jest „oczywiście uzasadnione” nie pozostaje w gestii strony wnoszącej zażalenie czy jej pełnomocnika procesowego, będącego adwokatem lub radcą prawnym. Z tej przyczyny subiektywne przekonanie wnoszącego zażalenie adwokata lub radcy prawnego o tym, że zażalenie to jest „oczywiście uzasadnione”, nie zwalnia go od obowiązku uiszczenia opłaty w wysokości stałej ani nie uchyla wynikających z art. 17 u.k.s.c. konsekwencji niespełnienia tego obowiązku.

Żalący, błędnie odczytując treść art. 16 ust. 4 u.k.s.c., nie podjęli zresztą nawet próby wykazania, że zażalenie wniesione na postanowienie odrzucające kasację było – w rozumieniu powołanego przepisu – „oczywiście uzasadnione” i z tej racji – zwolnione od opłaty sądowej.

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.